

CUPRINS

Capitolul I

NOTIUNI GENERALE	5
1. Dreptul procesual civil	5
1.1. Noțiunea dreptului procesual civil	5
1.2. Caracterele dreptului procesual civil	6
2. Procesul civil	7
2.1. Definiție	7
2.2. Fazele și etapele procesului civil	7
2.2.1. Faza judecării cuprinde judecata în primă instanță și judecata în căile de atac	7
2.2.2. Faza executării silite	11
3. Normele dreptului procesual civil	12
3.1. În funcție de obiectul sau natura raporturilor juridice pe care le reglementează	13
3.2. În funcție de întinderea câmpului de aplicare	17
3.3. În funcție de natura interesului ocrotit la edictarea normei	19
4. Teritorialitatea legii de procedură civilă	22
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene</i>	22

Capitolul al II-lea

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE PROCESULUI CIVIL	24
1. Considerente generale	24
2. Principiul legalității	24
3. Principiul liberului acces la justiție	27
4. Principiul dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil	30
5. Principiul egalității părților în fața justiției	36
6. Permanența și caracterul sedentar al instanțelor	37
7. Principiul colegialității	38
8. Principiul contradictorialității	39
9. Principiul dreptului de apărare	44
10. Principiul rolului judecătorului în aflarea adevărului	47
11. Principiul disponibilității	53
12. Principiul privitor la faptul că părților le revin obligații în desfășurarea procesului	59
13. Principiul potrivit căruia terții au obligația să sprijine realizarea justiției	59
14. Principiul bunei-credințe în exercitarea drepturilor și în îndeplinirea obligațiilor procesuale	60
15. Principiul oralității	61
16. Principiul nemijlocirii	63
17. Principiul publicității	64

18. Principiul desfășurării procedurii judiciare în limba română.....	65
19. Principiul continuității completelor de judecată	65
20. Principiul privitor la încercarea de împăcare a părților.....	67
21. Principiul respectului cuvenit justiției.....	68
22. Principiul respectării principiilor fundamentale.....	69
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene.....</i>	<i>69</i>

Capitolul al III-lea

ACȚIUNEA CIVILĂ.....	72
1. Definiție	72
2. Elementele acțiunii civile.....	73
2.1. Părțile.....	73
2.2. Obiectul	73
2.3. Cauza	74
3. Condițiile de exercițiu ale acțiunii civile	75
3.1. Formularea unei pretenții.....	76
3.2. Interesul	79
3.3. Capacitatea procesuală.....	82
3.3.1. Capacitatea procesuală de folosință.....	82
3.3.2. Capacitatea procesuală de exercițiu.....	85
3.4. Calitatea procesuală	90
3.4.1. Noțiuni	90
3.4.2. Legitimarea procesuală legală	91
3.4.3. Justificarea calității procesuale.....	93
3.4.4. Transmisiunea calității procesuale	96
3.4.5. Situația procesuală a înstrăinătorului și a succesorilor săi	98
3.4.6. Sancțiunea lipsei calității procesuale. Invocare.....	99
4. Clasificarea cererilor în justiție	100
4.1. Clasificarea cererilor în funcție de scopul material urmărit de reclamant.....	100
4.2. Clasificarea cererilor în funcție de natura dreptului care se valorifică prin acțiune.....	103
4.3. Clasificarea cererilor în funcție de calea procedurală aleasă de parte pentru valorificarea dreptului său.....	105
5. Apărările în justiție.....	106
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene.....</i>	<i>108</i>

Capitolul al IV-lea

PARTICIPANȚII LA PROCESUL CIVIL.....	110
1. Instanța judecătorească	110
1.1. Accepțiunile noțiunii de „instanță”.....	110
1.2. Compunerea și constituirea instanței	111
1.3. Incidente procedurale privind compunerea sau constituirea instanței	114
1.3.1. Incompatibilitatea.....	114

1.3.2. Abținerea și recuzarea	122
2. Părțile	129
2.1. Noțiune. Considerații generale	129
2.2. Coparticiparea procesuală	130
2.2.1. Noțiunea de coparticipare procesuală	130
2.2.2. Clasificarea coparticipării procesuale	131
2.2.3. Efectele coparticipării procesuale	132
2.3. Drepturile și îndatoririle procesuale ale părților	135
2.3.1. Drepturile procesuale ale părților	135
2.3.2. Îndatoririle procesuale ale părților	136
2.3.3. Abuzul de drept procesual	137
3. Participarea terților în procesul civil	142
3.1. Intervenția voluntară	143
3.1.1. Intervenția voluntară principală	144
3.1.2. Intervenția voluntară accesorie	154
3.2. Intervenția forțată	159
3.2.1. Chemarea în judecată a altor persoane	160
3.2.2. Chemarea în garanție	165
3.2.3. Arătarea titularului dreptului	174
3.2.4. Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane	178
4. Reprezentarea convențională a părților în judecată	181
4.1. Reprezentarea convențională a persoanelor fizice	183
4.1.1. Reprezentarea prin mandatar neavocat	183
4.1.2. Reprezentarea prin avocat	187
4.2. Reprezentarea convențională a persoanelor juridice și a entităților fără personalitate juridică	189
4.3. Reprezentarea asigurată de consilierul în proprietate industrială	192
4.4. Sancțiunea pentru lipsa dovezii calității de reprezentant	192
5. Procurorul	193
5.1. Pornirea procesului civil	194
5.2. Participarea la judecata procesului civil	195
5.3. Exercițarea căilor de atac	197
5.4. Cererea de punere în executare a hotărârilor judecătorești	198
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene</i>	<i>199</i>

Capitolul al V-lea

COMPETENȚA	202
1. Noțiune. Clasificarea competenței	202
2. Competența generală	203
2.1. Competența în materia controlului de constituționalitate	203
2.2. Competența în materia contenciosului administrativ	205
2.3. Competența în materia litigiilor de muncă	208
2.4. Competența în materia protecției copilului	209
2.5. Competența în materia actelor de stare civilă	210

2.6. Competența cu privire la schimbarea numelui	210
2.7. Competența în materie succesorală	211
2.8. Competența în materia desfacerii căsătoriei	211
3. Competența materială	212
3.1. Competența materială a judecătoriei.....	213
3.1.1. Competența privind judecata în primă instanță	213
3.1.2. Competența privind judecata în ultimă instanță	219
3.1.3. Competența privind judecata în alte materii date prin lege.....	219
3.2. Competența materială a tribunalului.....	220
3.2.1. Competența privind judecata în primă instanță	221
3.2.2. Competența privind judecata în apel	224
3.2.3. Competența privind judecata în recurs	224
3.2.4. Competența privind judecata în alte materii date prin lege	224
3.3. Competența materială a curții de apel.....	225
3.3.1. Competența privind judecata în primă instanță	225
3.3.2. Competența privind judecata în apel	226
3.3.3. Competența privind judecata în recurs	226
3.3.4. Competența privind judecata în alte materii date prin lege	227
3.4. Competența materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție.....	228
3.4.1. Competența privind judecata în recurs	228
3.4.2. Competența privind judecata recursului în interesul legii	229
3.4.3. Competența privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.....	230
3.4.4. Competența privind judecata în alte materii date prin lege	231
3.4.5. Competența Completului de 5 judecători	232
3.4.6. Competența Secțiilor Unite	233
3.5. Competența materială a secțiilor instanțelor și a completelor specializate	233
3.6. Determinarea competenței materiale după valoarea obiectului cererii introduse de instanță	235
3.6.1. Importanța criteriului și regulile generale	235
3.6.2. Cazul mai multor capete de cerere principale	236
3.6.3. Cererea formulată de mai mulți reclamanți sau împotriva mai multor pârâți	237
3.6.4. Valoarea cererii în cazuri speciale.....	237
3.6.5. Valoarea cererii de plată parțială.....	238
3.6.6. Valoarea cererii în caz de prestații succesive	238
3.6.7. Valoarea cererii în materie imobiliară	239
3.6.8. Dispoziții speciale cu privire la valoarea cererii	239
4. Competența teritorială.....	240
4.1. Competența teritorială de drept comun.....	240
4.2. Competența teritorială alternativă.....	243
4.2.1. Cazul persoanei juridice care are dezmembrăminte	243
4.2.2. Cererile îndreptate împotriva persoanelor juridice de drept public.....	244

4.2.3. Cazul pluralității de pârâți	244
4.2.4. Alte cazuri de competență teritorială alternativă.....	245
4.2.5. Competența în materie de tutelă și familie	248
4.2.6. Competența în materie de asigurare	248
4.2.7. Cazul cererii în care judecătorul este parte	249
4.2.8. Competența în ipoteza alegerii de domiciliu.....	250
4.3. Competența teritorială exclusivă	251
4.3.1. Cereri privitoare la imobile	251
4.3.2. Cereri privitoare la moștenire.....	252
4.3.3. Cereri privitoare la societăți	254
4.3.4. Cereri privitoare la insolvență sau concordatul preventiv	254
4.3.5. Cereri împotriva unui consumator.....	255
4.3.6. Cereri privitoare la persoane	255
4.3.7. Cereri privind ocrotirea persoanei.....	256
4.3.8. Cereri în cauze maritime și fluviale	256
4.3.9. Cereri în legătură cu incidentele privind arbitrajul	256
4.3.10. Cereri în materie necontencioasă	257
5. Incidente procedurale privitoare la competența instanței	257
5.1. Excepția de necompetență	257
5.1.1. Noțiune și invocare	257
5.1.2. Clasificare	260
5.1.3. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța asupra excepției de necompetență	260
5.1.4. Hotărârea de declinare a competenței. Particularități.....	261
5.2. Conflictele de competență	262
5.2.1. Cazuri	262
5.2.2. Procedura de soluționare	264
5.3. Prorogarea de competență	265
5.3.1. Prorogarea legală de competență.....	265
5.3.2. Prorogarea judecătorească de competență.....	271
5.3.3. Prorogarea convențională (voluntară) de competență	276
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene</i>	<i>277</i>

Capitolul al VI-lea

ACTELE DE PROCEDURĂ ȘI TERMENELE PROCEDURALE.....	279
1. Actele de procedură	279
1.1. Definiție	279
1.2. Clasificarea actelor de procedură	279
1.3. Condițiile pentru îndeplinirea actelor de procedură	280
1.4. Sancțiunea nerespectării condițiilor privitoare la actele de procedură	282
1.4.1. Nulitatea actului de procedură. Definiție	282
1.4.2. Clasificarea nulităților actelor de procedură	282
1.4.3. Cazurile de nulitate a actelor de procedură	283
1.4.4. Mijloacele de invocare a nulității	285

1.4.5. Efectele nulității	287
2. Termenele procedurale.....	288
2.1. Definiție	288
2.2. Clasificarea termenelor procedurale	288
2.3. Calculul termenelor procedurale.....	289
2.4. Durata termenelor procedurale	290
2.5. Sancțiunea pentru nerespectarea condițiilor privitoare la termenele procedurale	292
2.5.1. Decăderea	292
2.5.2. Anularea	294
2.5.3. Repunerea în termen.....	294
<i>Întrebări orientative pentru seminare și examene.....</i>	<i>296</i>